

OBIECTIVUL 8

EDIFICAREA UNUI SISTEM DE JUSTIȚIE ECHITABIL, INCORUPTIBIL ȘI INDEPENDENT

Dezvoltarea mecanismelor extrajudiciare de soluționare a litigiilor

Promovarea supremației legii și asigurarea accesului egal la justiție pentru toate femeile, toți bărbații și copiii, în special pentru cei din grupurile vulnerabile

Reducerea semnificativă a corupției și mituirii, în toate formele sale

Edificarea unei justiții transparente și responsabile față de cetățeni

Revizuirea sistemului punitiv, pentru asigurarea echității și proporționalității pedepselor penale și umanizării acestora

REALITATEA ACTUALĂ

Potrivit Barometrului Opiniei Publice, cel mai înalt nivel de încredere a populației în justiție a fost în anul 2005 – 41%. Iar neîncrederea în justiție a atins cota maximă în anul 2016 – 92%. În ultimii ani, încrederea oamenilor în justiție a cunoscut o ușoară ameliorare, în prezent 19% dintre cetățeni având acest sentiment de încredere. Neîncrederea prevalentă în sistemul justiției generează un nivel scăzut de încredere în stat și în instituțiile acestuia, ceea ce duce la crearea unui cerc vicios în relația dintre stat și cetățeni. De asemenea, aceasta reduce puternic capacitatea productivă a economiei și potențialul creativ al societății, neîncrederea în justiție reducând și motivațiile oamenilor de a intra în tranzacții contractuale și de a iniția proiecte pe termen lung. Justiția este în continuare percepută în societate drept un mecanism de represiune corupt, inefficient în protecția intereselor oamenilor. O problemă majoră rămâne asigurarea accesului tuturor cetățenilor la justiție. Vulnerabilitatea instituțiilor statului la ingerințele politicului, în mod special a instituțiilor de drept, afectează în mod direct independența puterii judecătorești față de cea legislativă și executivă.

Există o insuficiență a specialiștilor specializați (procurori, judecători, avocați) în cauzele cu implicarea copiilor, inclusiv în cauzele de violență asupra copiilor. Mai mult decât atât, persoanele cu dizabilități au un acces mai limitat la justiție, cauzat de capacitățile reduse ale prestatorilor publici de asistență juridică în acordarea unui ajutor specializat. Accesul romilor la justiție este, de asemenea, limitat, deoarece aceștia se confruntă cu multiple bariere, din cauza sărăciei, nivelului scăzut de educație, discriminării. Numărul mare de dosare, în special în anumite instanțe, generează, în mod direct, o eficiență scăzută a instanțelor judecătorești.

SCHIMBĂRILE NECESARE

Ținând cont de faptul că uneori accesul la justiție poate fi costisitor, iar împovărarea instanțelor cu prea multe cazuri duce la ineficiența acestora, este necesar de pus accent pe dezvoltarea și promovarea aplicării în practică a mecanismelor extrajudiciare, care să asigure accesul echitabil la justiție. Organismele administrative extrajudiciare, precum cele de promovare a egalității și antidiscriminare, instituțiile pentru drepturile omului, Avocatul Poporului, autoritatea pentru protecția datelor cu caracter personal și altele pot facilita accesul la justiție, prin furnizarea unor modalități mai rapide de a obține repararea prejudiciului sau prin permiterea acțiunii colective. Pentru a oferi alternative la accesul la justiție prin intermediul căilor judiciare ordinare, vor fi promovate intens și procedurile de soluționare alternativă a litigiilor, cum ar fi medierea și arbitrajul. Astfel va fi redusă presiunea asupra instanțelor de judecată, iar reformarea sectorului se va concentra pe consolidarea independenței, responsabilității, imparțialității, eficienței și transparenței sistemului judecătoresc, precum și pe asigurarea accesului egal al oamenilor la actul de justiție.

PENTRU A ASIGURA UN SISTEM DE JUSTIȚIE ECHITABIL, INCORUPTIBIL ȘI INDEPENDENT, SUNT PREVĂZUTE URMĂTOARELE PRIORITĂȚI:

Asigurarea profesionalismului, independenței și integrității judecătorilor și procurorilor pentru a răspunde corespunzător provocărilor existente în societate, a asigura supremația legii și a crește încrederea cetățenilor în sistemul judecătoresc.

Dezvoltarea unor noi genuri de expertiză judiciară (în domeniul proprietății intelectuale, culturii și artei, ecologiei, științei etc.), inclusiv dezvoltarea activității de cercetare științifică în instituțiile de expertiză judiciară.

Promovarea educației juridice a populației și popularizarea practicilor de soluționare extrajudiciară a litigiilor.

Asigurarea calității de executare a hotărârilor judecătorești cu caracter penal și sporirea serviciilor de corecție.

Edificarea unui sistem echitabil și accesibil al justiției, adaptat nivelului de dezvoltare și necesităților tuturor categoriilor de persoane, în special ale grupurilor vulnerabile.

Specializarea judecătorilor pentru examinarea cazurilor ce țin de protecția drepturilor copilului.

Reintegrarea socială a persoanelor aflate în sistemul de probațiune și sistemul penitenciar.

Revizuirea sistemului punitiv, pentru asigurarea echității și proporționalității pedepselor penale și umanizării acestora.

Transparentizarea sistemului de justiție, inclusiv prin dezvoltarea mecanismelor de comunicare între instituțiile din domeniul justiției și cetățeni.